

نورالبروری

توركلرك فائده سنه چاليشير اون بش كونده: بر چيقار

۲۱ لکھنؤ ثانی ۱۳۳۲

بیل • - ج ۱۱ - ص ۷

فورتوه رقی کنری قانمزل [۱] یازمغه باشلا یورز :

بر کیجه سنکله یالکز قالدیق
سولرده یورون آیه دالمیق
سولفون بر کل کی ترمین آلاک
نلرده کزدکجه کوچوک ماندولم
سودالی بر کوکل کی ایله ردی
پیکار بریلری دالغین دیکه ردی

« ساده لسانله ایجه حسار تصویر اولنه ماز. » دینلره بر پارچه سی بورایه نقل ایتدیکم « موسیقی کیجه سی » بک کافی بر جواب اوله ییلیر .

یوقاریده سویله مش اولدیغیم وجهله مجموعه ده تورک لسانی باقی قالدقجه یاشایه حق پارچه لر اولمقله برابر اثر هنوز تکونه باشلایان یکی بر کائناتک « نه بولوز » یدر . یاقین بر آتیده امید اولتورکه هنوز داغیق باشان بو کتله تمامیه تکائف ایدرک بزه ، بر صنعت جنتک امثالسر باشچهلری آچار . .

جنک کوی ۲ ، تشرین ثانی ۱۳۳۲

حسن زکی

تورکله شوی

ملی بانک . — بر قاج امضا دارفندن اتحاد وترقی جمعیتک بو سنه انعقاد ابدن عمومی فوئفره . . . نه عرض ایدیلرک « اتفاق آرا ایله تأسیسه قرار ویریش اولار » ملی بانک « نک آراتق تشکیلی ایتک زمانی باتلاشده یقین کور یورز .

بانکه ، یالکز ر آغیه خزینه سی و صراف صاندغی دکل ، عین زمانده اقتصاد طانک ، اقتصادی مؤسسه لریک ناطیلدر . اقتصاد عالی دیک اولان مختلف قلیه ایشلری قومپایه لریک ، معدن جبقارمه سی ، الکتریکی ایشلر . . الخ کی صایه سیغماز متنوع صنایع شرکتلریک . تجارت و امور صرافیه و مبادله قومیسونلریک روحی و دماغی باقه لدر . اقتصادیک ناطی و روسی کندی آنده اولمایان بر ملت ، کندی اقتصادی مؤسسه لری . کندی ملی اقتصادنی آرزو ایتدیکی استقامت و یولاره توجیه ایدمیلرک اقتدارندن محرومدر . بو محرومیتک نتیجه سی ایسه ، اولت ایچون جدی بر ته لکه احداث ایدر . ایشته تمامیه ملی اولان بر باقه تیک تشکیلی بویه بر محرومیتدن ، طافنا ملتک استقبال و موجودیتق تهدید ایدن بویه بر ته لکه دن فورتولمق بولنده بویوک بر آدم آتقی دیمکدر . بونک ایچون بزه ، بو ملی باقه تیک تأسس و تشکیلی طولا بوسیه یالکز همانلیرک دکل ، همانی سلطانک حیات و قوتیه غلافه دار و منفعتدار اولان بوتون تورک و اسلام لریک سونلری آرزو ایدیورز ؛ و سوبنه جکریته ده ایشانیورز . ملی باقه تیک سرمایه سی — ایلریده ایجاب ایتدیکی زمان آرتدیریلیمیلرک امکای حائر اولق اوزره . دورت میلیون همانی ایراسندن عبارتدر . دورت میلیون ایرا طویلامق سوریه و خوده کله جک ملی باقه ده بالطبع غایت

[۱] « بونون یاقیلر ایچنده اصیل بر قانله یازیش اولانلری بکیم : قانله یاز . . . چونکه قانله روحده

عبارت اولدیغی آکلایه بکسه » — غره ده رقی ایجه .

يۈرۈك ر آتۇمىڭ شىركەت خالىدە تىشكىل ايدە جىكدر . بو جەننە باققەنك مجموع سىرمايەنى حصۈلە كىتىرە جىك اولان دورت مىليون غىمانلى لىراسى - سىر سىندى اونەر لىرا اولقى اوزۇرە - دورت يۈز بىك حصە سىندى تەقسىم ايدىلىشدر . حصە سىندىك يالگىز اونر لىرادىن عبارت اولمىسە - اشتراك ايتاك ايتەنلەرە قولايلىق كۈستىرەك ايتىلىشدر . اون لىرا احتياط آفچەسى اولان ھىر غىمانلى ر حصە سىندى آلايە جىك وملى باققەنك تىشكىلدە اور تاقلىق كۈستىرەك اولاجىقدر .

غىمانلى اعتبار مىلى باققەسى عنوان رىسەيسى خاتىر اولان بو يىگى مىلى باققەنك ، مىلىكى - شىبەسى قىدار غىمانلى ئۈلگە - سىندە ايش كۈرەن ر طاقم مىلى وىسرائى مۇسسەلر كى . يالگىز سۈزۈدە واكەندە دىكل ، بۈتۈن سىرمايە سىندە ، تىشكىلانغەنە وىقابە سىندە مىندىجىدر . اولان - اوى تاسىس ايدەن ذوات مىلى آدمىر اولدىنى كى ، حصە سىندى آلايەلەردە يالگىز غىمانلى تەبە سىندىن اولانلردىر وىطولايسىلە بۈتۈن سىرمايەسىدە مىلىدر . قىساق - باققەنك بۈتۈن مەمەلات وىقيوداتىدە قولايلىق لىسان ، مىلى لىساندر ، تورىك لىساندر ، حصە سىندىلرى يە تورىكە اولاجىقدر . ئالاقى - باققەنك باشىدە بولونانلر ، بۈتۈن مامۇر وىستىشەنلرى يالگىز غىمانلى تەبە سىندىن اولايە جىكدر . شو قىدار وادە باققە ايشلرى خىسۈسەندە كۈرگۈ وىبجىرە سىباحى اولان ر ويا ر قاچ بۈيۈك مامۇر - كىندى آدمىر بۈتۈن كۈرگۈ وىحتىساس سىباحىلرى بىشە نەجە قىدار - استىنانى سۈرۈندە طۈتۈلە سىندىن چىكىنلە جىكدر . راسا - مىلى باققە بولۇپىدە اىشارت ايتىدىكەن ر طاقم مىلى وىسرائى مۇسسەلر كى يالگىز مىرائىق ايدەك قارامىق غايەسى كۈ - زە نە بۈيۈك مەمەكتەدە اولايە جىك مىلى وىقتىسادى تىشكىلرە باققەنك اور تاقلىق ايتاك وىباحود باشقە سۈرۈنلەرە يۈرۈم كۈستىرەك خىسۈسەندە تەمىناتىدە بولنىور .

چوق مەم اولان سۈك اۈچ مادەنك ملاحظە سىندىن آكلاشەلە جىنى اوزۇرە ، غىمانلى اعتبار مىلى باققەسى ، مىلى آدىنى طاشىقەنە بىقىر لايىق ر مۇسسە اولە جىقدر . مىلى باققەنك نىظامنامە سىندە دەما ر چوق مىلى قولايلىقلەرە كۈستىرەكدر . مىلا حصە سىندىلرە بىلى مجموعى ردىن تادىە ايدىلىپ ، يۈزۈدە اىلىسى قىد وامىنا وىقتىدە ، باقىسى ايسە دەما سىكرە اۈدەنلە جىكدر . استاتىبۈلۈك طەرىفە سىندە بولونانلرە حصە سىندىلرى آلىق سۈرۈنلە مىلى باققەنك تىشكىلدە قولاي قولاي يۈرۈپىدە بولنەلرى اىچۈن ، حصە سىندىلرى بىلى استاتىبۈلۈك وىولايتىك مجلس ادارە جە تەيىن ايدىلە جىك مىللەردە نىسۈبە اولۈمە جىقدر .

باققەنك سۈرۈت قەغەزەدە تىشكىلدە كەنچە : « سىرمايەنك مجموعە طالب يازىلار ، يۈزۈدە اىلىسى تادىە اولۈمە شىركەت قەغەزە سۈرۈتەدە تىشكىل ايتىش سىبىلا جىقدر . »

شەمۇل اىمىر سىركىسى . - ھالال اىمىر جەمىئەت بو سىتە اجتەاع ايدەن مجلس عمومىيەندە قىرار وىرىلدىكى وىجەلە درىسە مادەندە ، بىك اوغلەندەكى قەغەزە سىراى سىلطانىستەدە ر « ھالال اىمىر سىركىسى » تاسىس ايدىلىكەندە ، كەچەك كاتون تەيىنك اون سىكرەندە اىلك دىفە اولەرق كىشاد ايدىلە جىك اولان بو مەم سىركى يە بۈتۈن متفق وىسى بى طرف حىكومەتلر سىلاب اىمىرلرىدە اشتراك ايدە جىكدر . رلەن ، وياە وىشتە سىلاب اىمىرلرە اشتراك ايدە جىكدرى آرتقى قىللا آكلاشەلەندە . مەمەكتەنك داخلىدىن سىبە سىكرە ، بىجىرە سىبە مىدىرلىكى ، شىر امانى ، استاتىبۈلۈك ولايىتى ، دارا مەجرە ، ھالال اىمىر قادىنلر دارا مەنەسى ، سىكرە طائىلەلرە يۈرۈپىدە قادىنلر جەمىئەتە داخىل اولشۇرۇق سىركىدە ھالال اىمىر كۈنە قىدار يۈرۈپىدە ايشلرى . وىجۈدە كىتىرىدىكى مەمۇلاتى ، مختلف آلات وادەنك سىبە ، ھالال اىمىر وىساب اىمىرلەرە داز اىحصائى مەمۇلات كۈستىرە جىكدر . بۈتۈن مەمەدە آلمانىا ، وىاۋستىرە وىبجىرە سىبەل كەن سىلاب اىمىر اىشپاسىدە شەھىر اولە جىقدر .